

การคำนวณต้นทุนคลอรีนไดออกไซด์และอัตราการจ่าย
สำหรับสารตั้งต้นสารละลายโซเดียมคลอไรด์และกรด HCl

โดย

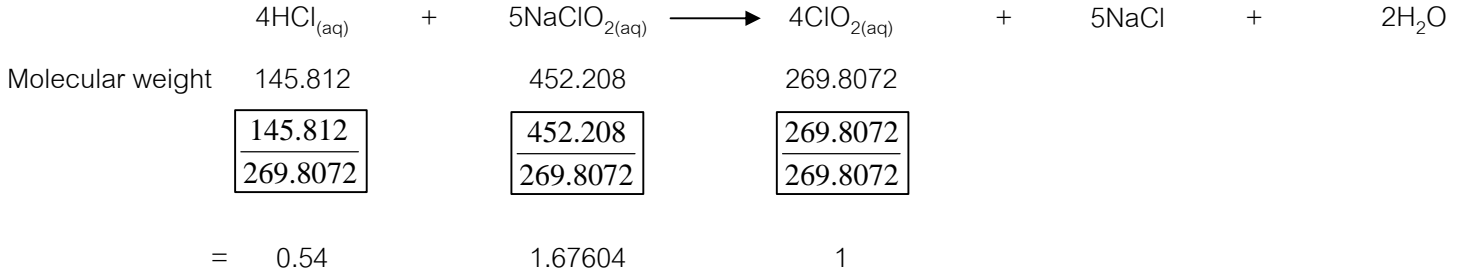
นายพรศักดิ์ สมรโกรสรกิจ

ส่วนวิเคราะห์จัดการสิ่งแวดล้อม กองจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
ฝ่ายควบคุมคุณภาพน้ำ

การเตรียมคลอรีนไดออกไซด์และการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายสารตั้งต้น

จากสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์และกรดเกลือ HCl

ทฤษฎีการเตรียมคลอรีนไดออกไซด์จากเกลือโซเดียมคลอไรท์และคลอรีนแก๊ส

1. คิดเกลือ NaClO₂

ความเข้มข้นของสารละลายเกลือ NaClO ₂ ที่ขายในท้องตลาดเท่ากับ	25	% (weight/weight)
หมายถึงสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์	100	กรัม มีเนื้อ NaClO ₂ = 25 กรัม
ดั่งนั้นเนื้อ NaClO ₂	25	กรัมได้จากสารละลาย: 100 กรัม
จากสมการถ้าต้องการคลอรีนไดออกไซด์	1	กรัมจะต้องเตรียมมาจาก NaClO ₂ = 1.67604 กรัม
ถ้าต้องการเนื้อ NaClO ₂	1.67604	กรัมจะได้จากสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์ = 6.70416 กรัม
ดั่งนั้นถ้าต้องการสารละลายคลอรีนไดออกไซด์ (ClO ₂)	1	กรัมจะได้จากสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์ = 6.70416 กรัม
สารละลายเกลือ NaClO ₂ ที่ขายในท้องตลาดความเข้มข้น	25	% ราคาต้นละ 35,000 บาท (เนื้อและน้ำ)
		กิโลกรัมละ 35 บาท
		กรัมละ 0.035 บาท
สารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์	1	กรัมราคา = 0.035 บาท
ถ้าต้องการเกลือโซเดียมคลอไรท์	6.70416	กรัมคิดเป็นเงิน = 0.2346456 บาท
∴ ถ้าต้องการผลิตสารละลายคลอรีนไดออกไซด์ (ClO ₂)	1	กรัมจะต้องเตรียมสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์น้ำหนัก = 6.70416 กรัม
∴ คิดเป็นเงิน	=	0.2346456 บาท
∴ ถ้าต้องการผลิตสารละลายคลอรีนไดออกไซด์ (ClO ₂)	1	ตันจะต้องเตรียมสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์น้ำหนัก = 6.70416 ตัน
∴ คิดเป็นเงิน	=	234,646 บาท

2. คัดกรด HCl

จากปฏิกิริยาทางทฤษฎีดังกล่าวคิดสัดส่วน(ratio) HCl และ NaClO ₂ ได้ดังนี้					0.322
ในการปฏิบัติจริงต้องใช้สัดส่วน(Ratio HCl/NaClO ₂) ที่	1.2	เหตุผลที่ต้องใช้สัดส่วนนี้เนื่องจากถ้าใช้ตามปฏิกิริยาจริงจะทำให้			
เหลือ NaClO ₂ ทำให้ต้องใช้ HCl เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดปฏิกิริยาสมบูรณ์ดังนั้นจึงต้องใช้ HCl จริงๆเท่ากับ				4	เท่า
ของปฏิกิริยา ดังนั้นถ้าต้องการผลิตสารละลายคลอรีนไดออกไซด์(ClO ₂) 1 กรัมจะต้องใช้กรด HCl จริง =				2.01125	กรัม
ความเข้มข้นของสารละลายกรด HCl ที่ขายในท้องตลาดเท่ากับ			33	%	(weight/weight)
หมายถึงสารละลายกรด HCl	100	กรัม มีเนื้อ HCl =	33	กรัม	(ระหว่าง 32 - 38%)
ดังนั้นเนื้อ HCl	33	กรัมได้จากสารละลายกรด HCl =	100	กรัม	
จากความต้องการคลอรีนไดออกไซด์จริง	1	กรัมจะต้องเตรียมมาจากกรดHClจริง =	2.01125	กรัม	
ถ้าต้องการเนื้อ HCl	2.01125	กรัมจะได้จากสารละลายกรด HCl	=	6.0946909	กรัม
สารละลายกรด HCl ที่ขายในท้องตลาดความเข้มข้น	33	% ราคาต้นทุนละ	10,000	บาท	(เนื้อและน้ำ)
		กิโลกรัมละ	10	บาท	
		กรัมละ	0.01	บาท	
สารละลายกรด HCl	1	กรัมราคา	=	0.01	บาท
ถ้าต้องการสารละลายกรด HCl	6.09469	กรัมคิดเป็นเงิน	=	0.0609469	บาท
∴ ถ้าต้องการผลิตสารละลายคลอรีนไดออกไซด์(ClO ₂)	1	กรัมจะต้องเตรียมสารละลายกรด HCl น้ำหนัก			
		=	6.0946909	กรัม	
	∴	คิดเป็นเงิน	=	0.0609469	บาท
∴ ถ้าต้องการผลิตสารละลายคลอรีนไดออกไซด์(ClO ₂)	1	ตันจะต้องเตรียมสารละลายกรด HCl น้ำหนัก			
		=	6.0946909	ตัน	
	∴	คิดเป็นเงิน	=	60,947	บาท

3. รวมค่าใช้จ่ายการผลิตสารละลายคลอรีนไดออกไซด์(ClO₂)

∴ ถ้าต้องการผลิตสารละลายคลอรีนไดออกไซด์(ClO ₂)	1	ตันจากสารตั้งต้นสารละลายเกลือNaClO ₂ ความเข้มข้น	25
เปอร์เซ็นต์น้ำหนัก	6.704	ตัน คิดเป็นจำนวนเงิน	234,646 บาทและจากสารตั้งต้นสารละลายกรด HClความเข้มข้น
เปอร์เซ็นต์น้ำหนัก	6.095	ตัน คิดเป็นจำนวนเงิน	60,947 บาทรวมเป็นเงินทั้งสิ้น
			295,593 บาท

คำนวณอัตราการจ่าย สารละลายเกลือ NaClO_2 และสารละลายกรด HCl

1. คำนวณอัตราการจ่ายสารละลายคลอรีนไดออกไซด์

- ที่ความเข้มข้นของสารละลาย ClO_2 ที่อัตราการจ่ายประมาณ = 2 mg/l (Dosing rate)

- อัตราการไหลของน้ำดิบประมาณ = 50 m^3/hr

$$\begin{aligned}\text{แทนค่าลงในสูตร} &= \text{Flow (m}^3 / \text{hr) } \times \text{ppm} \\ &= 50 \text{ m}^3/\text{hr} \times 2 \text{ mg/l} \\ &= 100 \text{ g/hr}\end{aligned}$$

2. แยกคำนวณอัตราการจ่ายสารละลายเกลือ NaClO_2

สารละลายคลอรีนไดออกไซด์ (ClO_2) 1 กรัมได้จากสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์ = 6.7 กรัม

∴ ถ้าสารละลายคลอรีนไดออกไซด์ (ClO_2) 100 กรัมจะได้จากสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์ = 670 กรัม

จากความเข้มข้นของสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์ 25 % (w/w) มีความหนาแน่น (density) = 1210 กรัม/ลิตร (20° C)

∴ ปริมาตรสารละลายเกลือโซเดียมคลอไรท์ (Sodium Chlorite) ที่ต้องจ่าย/ชั่วโมง = 0.55 ลิตร/ชั่วโมง

3. แยกคำนวณอัตราการจ่ายสารละลายกรด HCl (Hydrochloric Acid)

สารละลายคลอรีนไดออกไซด์ (ClO_2) 1 กรัมได้จากสารละลายกรด HCl = 6.09 กรัม

∴ ถ้าสารละลายคลอรีนไดออกไซด์ (ClO_2) 100 กรัมจะได้จากสารละลายกรด HCl = 609 กรัม

จากความเข้มข้นของสารละลายกรด HCl 33 % (w/w) มีความหนาแน่น (density) = 1120 กรัม/ลิตร (20° C)

∴ ปริมาตรสารละลายกรด HCl (Hydrochloric Acid) ที่ต้องจ่าย/ชั่วโมง = 0.54 ลิตร/ชั่วโมง

4. ค่าใช้จ่ายในการผลิตน้ำ

จากคลอรีนไดออกไซด์ 1 ตันคิดเป็นต้นทุนสารเคมีตั้งต้นที่ใช้ในการผลิต : 295,593 บาท

∴ จากความต้องการคลอรีนไดออกไซด์ 100 กรัม/ชั่วโมง คิดเป็นค่าใช้จ่าย 29.55925091 บาท/ชั่วโมง
= 709.4220218 บาท/วัน